

**Асоціація підприємств роздрібної плодоовочевої торгівлі м.
Києва**

Проект виконувався в рамках реагуючого компоненту Програми FARM

Проект: "Виробник та споживач - єдиний ланцюг інтересів"

Фінальний звіт (резюме)

грудень 2003 – грудень 2004

I. Резюме проекту

Проект “*Виробник та споживач - єдиний ланцюг інтересів*” був спрямований на економічне зростання регіонів України та підтримку розвитку громадянського суспільства в аграрному секторі, залучення громадських організацій до лобювання з метою розвитку законодавчої бази в сфері підприємництва та сільськогосподарського виробництва.

Проект здійснювався Асоціацією підприємств роздрібної плодоовочевої торгівлі м. Києва в партнерстві з канадською організацією *Alberta Farm Fresh Producers Association*.

II. Опис проекту

a. Вихідні положення

Проект “*Виробник та споживач - єдиний ланцюг інтересів*” відповідав основним цілям та завданням Програми FARM. Проект був спрямований на підвищення економічного зростання в Україні; проект надавав рівні можливості для участі як чоловікам, так і жінкам; в проекті передбачалась участь канадського партнера.

Доступ до інформації стосовно пропозицій та попиту на плодоовочевому ринку, практичний досвід та знання, отримані учасниками проекту в результаті його реалізації допомогли с/г виробникам та підприємцям зробити більш ефективним постачання с/г продукції та вдосконалити її маркетинг; проект допоміг поєднати інтереси українських виробників та споживачів.

Підвищення якості та розширення спектру послуг, які надаються асоціацією с/г виробникам, збільшило членство в асоціаціях с/г виробників та посилило роль асоціацій в розвитку приватного сектору в Україні.

b. Цілі проекту

Основні цілі проекту полягали в наступному:

- Розширити сфери діяльності громадських професійних асоціації в аграрному секторі та покращити спектр і якість послуг, що надаються для вітчизняних виробників.
- Налагодити консультаційну лінію “Гаряча лінія для фермерів та підприємців” з питань оподаткування, бухгалтерського обліку та чинного законодавства.
- Створити ефективну систему збуту сільськогосподарської продукції від виробника до прямого споживача.
- Напрацювати механізм лобювання інтересів підприємців-аграрників, з метою відбудови та розвитку аграрного сектору України, що дозволить підвищити рівень добробуту сільського населення.
- Поглибити знання підприємців аграрного сектору в сферах бізнес-планування, загального і фінансового управління, ведення ділових переговорів.
- Розширити доступ підприємців до кредитних та інвестиційних ресурсів.
- Ліквідувати “інформаційний вакуум” в сільських місцевостях шляхом видання інформаційного вісника з найновішою інформацією про зміни в чинному законодавстві, корисну інформацією стосовно ведення фермерського господарства, тощо.

III. Результати проекту

Наступні результати очікувались в результаті реалізації проекту:

- Щонайменш 400 сільгоспвиробників та підприємців поглиблять свої знання з питань бізнес-планування, ведення переговорів, управління та менеджменту, що сформує в них новий погляд на ринкову економіку та дозволить більш ефективно здійснювати діяльність.
- Щонайменш 5 асоціацій посилять свій вплив. Громадські організації надаватимуть широкий спектр потрібних та якісних послуг фермерам-підприємцям, ефективно відстоюватимуть їх права та інтереси на різних рівнях влади.
- Щонайменш 1000 членів асоціацій зможуть скористатись високоякісними послугами, які надаватимуть асоціації.
- Підприємці-фермери та покупці сільськогосподарської продукції увійдуть в єдину систему постачання та збуту сільськогосподарської продукції.
- Ряд проблем підприємців буде вирішено за допомогою налагодженого діалогу між представниками влади та підприємцями-фермерами.
- Проведена програма загалом сприятиме росту фахового підходу підприємців до ведення бізнесу і створенню позитивного іміджу українського виробника.

Під час звітнього періоду були досягнуті наступні результати:

- 120 учасників навчального семінару “Як захистити власний бізнес” у Вінницькій та Івано-Франківській областях – с/г виробники та підприємці – отримали знання стосовно змін в існуючому законодавстві, регулюючому с/г сектор; учасники отримали інформацію, яка допомагає їм у вирішенні законодавчих проблем, з якими вони зіткаються найчастіше при захисті власного бізнесу;
- 78 учасників навчального семінару “Основні принципи контрактних відносин” у Вінницькій та Івано-Франківській областях отримали знання щодо ведення ділових переговорів та встановлення партнерських відносин; дізнались, як створити сприятливе бізнес-середовище; сформували нове бачення та розуміння ведення бізнесу в умовах ринкової економіки;
- 116 учасників навчального семінару “Ключові фактори успіху в бізнесі” у Вінницькій та Івано-Франківській областях та Києві отримали інформацію щодо отримання доступу до кредитів та інших фінансових джерел, знання та навички щодо ефективного менеджменту власного бізнесу;
- 41 учасників навчального семінару “Мистецтво швидких продаж” у Вінницькій області отримали можливість для укладання ділових контрактів; почали використовувати нові маркетингові методи та технології;
- 38 учасників навчального семінару “Сучасні методи лобіювання” отримали знання та практичні навички щодо створення ситуаційної коаліції та поради щодо проведення компанії з лобіювання для захисту власних інтересів.
- 38 учасників навчального семінару “Менеджмент асоціацій” отримали знання по розробці стратегічного плану для організації та розширення спектру послуг;
- 53 учасників круглого столу “Запровадження пенсійної реформи в умовах збереження існуючої спрощеної системи оподаткування” в Києві обмінялись думками стосовно фіксованого с/г податку, а також стосовно його переваг та недоліків; учасники підготували резолюцію, спрямовану на поліпшення існуючої системи оподаткування;

- 50 учасників круглого столу “Від слів до справи” у Львові отримали практичні навички щодо реєстрації та функціонування фермерських кооперативів для маркетингу їх продукції;
- 50 учасників круглого столу “Спрощена система оподаткування для с/г господарств” у Вінниці були ознайомлені з системою фіксованого с/г податку; отримали інформацію щодо переваг та недоліків цієї системи;
- 53 учасників круглого столу “Проблемні питання реєстрації трудових відносин між приватними підприємцями та найманими працівниками” в Херсоні отримали практичні навички щодо вирішення проблем, викликаних реєстрацією контактних відносин. Учасники висунули ряд пропозицій, спрямованих на ефективне вирішення проблем, пов’язаних з реєстрацією контактних відносин.
- 51 учасників круглого столу “Стан та перспективи розвитку страхування с/г ризиків в Україні” в Луцьку отримали практичну інформацію щодо скорочення та менеджменту ризиків в своєму бізнесі.
- 500 примірників посібника “Публічні слухання як елемент лобіювання” були розповсюджені серед фермерів, підприємців та членів асоціацій для допомоги в організації та проведенні публічних слухань в компаніях по лобіюванню;
- 500 примірників посібника “Як захистити власний бізнес” були розповсюджені серед фермерів, підприємців та членів асоціацій для допомоги в представленні та захисті власного бізнесу;
- Загалом 2256 с/г виробників усіх форм власності, підприємців отримали кваліфіковані консультації через “Гарячу лінію” (1916 звернень) та “Правову вітальню” (340 звернень). Надані консультації, що охоплювали питання, пов’язані з оподаткуванням, захистом законних прав підприємців при веденні бізнесу, підготовкою законодавчих документів, сприяли ефективному веденню бізнесу;
- С/г виробники та підприємці в аграрному секторі та їх клієнти (оптові та роздрібні трейдери с/г продукції) сформували єдиний ланцюг постачання та маркетингу через отримання доступу до ринкової інформації та встановлення ділових відносин в плодочовочевому секторі;
- Підприємці в аграрному секторі розвили та вдосконалили свій професійний підхід щодо ведення бізнесу та створення позитивного іміджу українських с/г виробників через отримання практичних навичок з підготовки бізнес планів, заявок на кредитування, виконання своїх контрактних зобов’язань, створюючи, таким чином, імідж українських с/г виробників як надійних бізнес партнерів для вітчизняних та зарубіжних інвесторів, банківських установ, тощо.

IV. Життєздатність проекту

В результаті реалізації проекту механізм встановлення партнерських відносин було розроблено для с/г виробників та споживачів с/г продукції через поєднання інтересів усіх учасників “ланцюга” на довгостроковій основі.

Участь асоціацій фермерів та підприємців з різних областей України в проекті допомогла поєднати їх інтереси, сприяла розвитку організацій та збільшенню їх членства, що створює підстави для подальшої діяльності проекту по зміцненню та розвитку громадянського суспільства в Україні.

Керівництво Асоціації підприємств плодочовочової роздрібної торгівлі визначило нові напрямки розвитку асоціації та планує підтримувати партнерські стосунки з Програмою FARM.

V. Коментарі

Проект “Виробник та споживач - єдиний ланцюг інтересів”, успішно реалізований Асоціацією підприємств роздрібно-плодоовочевої торгівлі м. Києва, зробив свій позитивний вплив на процес реформування аграрного сектору та розвиток громадянського суспільства стосовно залучення громадських організацій до процесу прийняття рішень, таким чином, зробивши позитивний внесок в поліпшення соціального та фінансового стану с/г виробників та підприємців в аграрному секторі.

В результаті екстенсивної навчальної програми (семінари та круглі столи, підготовка навчальних рекомендацій) учасники проекту отримали практичні навички стосовно ефективного захисту власного бізнесу, прийняття обґрунтованих рішень щодо менеджменту власного бізнесу. Використання методу питання-відповідь під час проведення семінарів підвищило ефективність співробітництва з державними установами та допомогло встановити діалог «бізнес-влада»; учасники навчання отримали знання та навички, які допомогли сформувати нове бачення та розуміння ринкової економіки, допомогли в підготовці бізнес-планів для отримання доступу до кредитів та інших фінансових джерел; учасники отримали знання з питань організації бізнесу, ведення ділових переговорів та встановлення партнерських стосунків, що, в свою чергу, допомогло створенню сприятливого бізнес середовища;

На сьогоднішній день виробники та споживачі можуть укласти довгострокові угоди, запроваджувати ефективний механізм продажу та постачання; організації, які працюють в аграрному секторі, проводять компанії з лобювання своїх інтересів, застосовуючи та випробуючи громадські слухання; с/г виробники та підприємці в аграрному секторі стали більш впевненими в своїх навичках та знаннях; вони використовують сучасні маркетингові методи та технології; розробляють стратегічні плани для своїх організацій, запроваджують нові послуги для с/г виробників; асоціації отримали інформацію про нові методи лобювання, професійні навички, вони отримали практичні поради стосовно представлення та захисту своїх прав та інтересів.

В результаті реалізації проекту „Виробник та споживач – єдиний ланцюг інтересів” учасники тренінгів та круглих столів запропонували нові напрямки роботи для покращення бізнес середовища:

- створити координаційні ради за участю громадськості, підприємців-фермерів та представників органів влади при місцевих радах самоврядування для лобювання власних інтересів та прав,
- провести освітню програму, присвячену кредитуванню приватних підприємств, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування та фермерських господарств, що є платниками фіксованого сільськогосподарського податку,
- провести міжрегіональні зустрічі для обміну досвідом впровадження та використання сучасних технологій вирощування, переробки та зберігання сільськогосподарської продукції,
- у зв'язку з багаторазовими випадками свавілля і зловживання своїми повноваженнями з боку представників влади, учасники тренінгів, запропонували провести анонімне анкетування серед фермерів усіх регіонів України з метою використання отриманих даних для запобігання розвитку корупції.